

IJTOL IMANAWILKA MELA'TAJTOL

Ipan chiknawi tonal agosto mesti pan 1994 xiwi', monechkojkej mia' weyi altepetal, kiijtojkej iga pan inin tonal náyansan ma moejlanmiki iga itonal ilwi' altepemela'tajtolmej. Onoya mia' ejlantil iga ma motajtolkaki altepemela'tajtolmej e' motajtan iga nóchisan yej ompa monechkojkej ma kiye'ittakan mela'tajtol iwan ma momoyawa náyansan, iga ininwa' itatkinekimej altepemela'tajtolmej iga ijkón ayo' ma kiknochiwakan iwan ayo' ma kitalkuilikan ken ikia kichiwiliyaj.

Néwisan ke' moijtoj pan inon tonal iga ma moweyimatilti altepemela'tajtolmej, ijkuijistikawi' pan se amapowal ken itatkinekimej. Inin tatkinemekimej tajtolmatini ijya ken se manawil iga altepemela'tajtolmej. Pan inin amapowal moasi' ken welij moteiknematij altepemayomej yej ikia moyokatijkej. Motemojtia iga welij sej aman ma moojpateiknmatikan newi altepechaninmej, ayo' ma moitstokan ken tepal, ma mosenechkojtiákanya sémisán. Pan inin ama', tanonotsa iga ma mosetilikan altepemela'tajtolmej, amo ma mokuejkuesokan, nochipa ma kiixitakan inin amapowal, iga inin taojkuiltia yejyekti náyansan.

Tikmatitokej iga pan inin 2008 xiwi', newi tajtolmej náyansan moyeitta, iwan pan inin agosto mesti moilwichiwilia altepemela'tajtolmej náyansan pan newi tajli kan chantitolo', te ejlantia iga ma titajlanmikikan ken iga tajtolmej nemi poliwi, iwan ayá' te mochiwa iga ma mopixto. Momati iga mela'tajtolmej áchtosan nesi' pan toaltepemej iwan inonmej, inán némiya poliwi. Kua' poliwis mela'tajtol poliwis newi tamatilis yej kiye'nextia total. *Ban ki-moon, Secretario General de Naciones Unidas*, tanotsa iga inochimej yej tayakantokej pan altepemayo, ken tekiwajmej, wan yej onokej pan nechkol altepetal iwan nóchisan yej kiye'ittaj mela'tajtolmej ma pewakan ma kinextikan náyansan iwan ma kimanawikan iga amo ma poliwi mela'tajtol, ikon keman yej nemo' moskaliwij kiixmatischej.

Ban ki-moon, Secretario General de Naciones Unidas, tatapowa pan inin altepeilwitajtol, náyansan pan tajli, 2008 xiwi'.